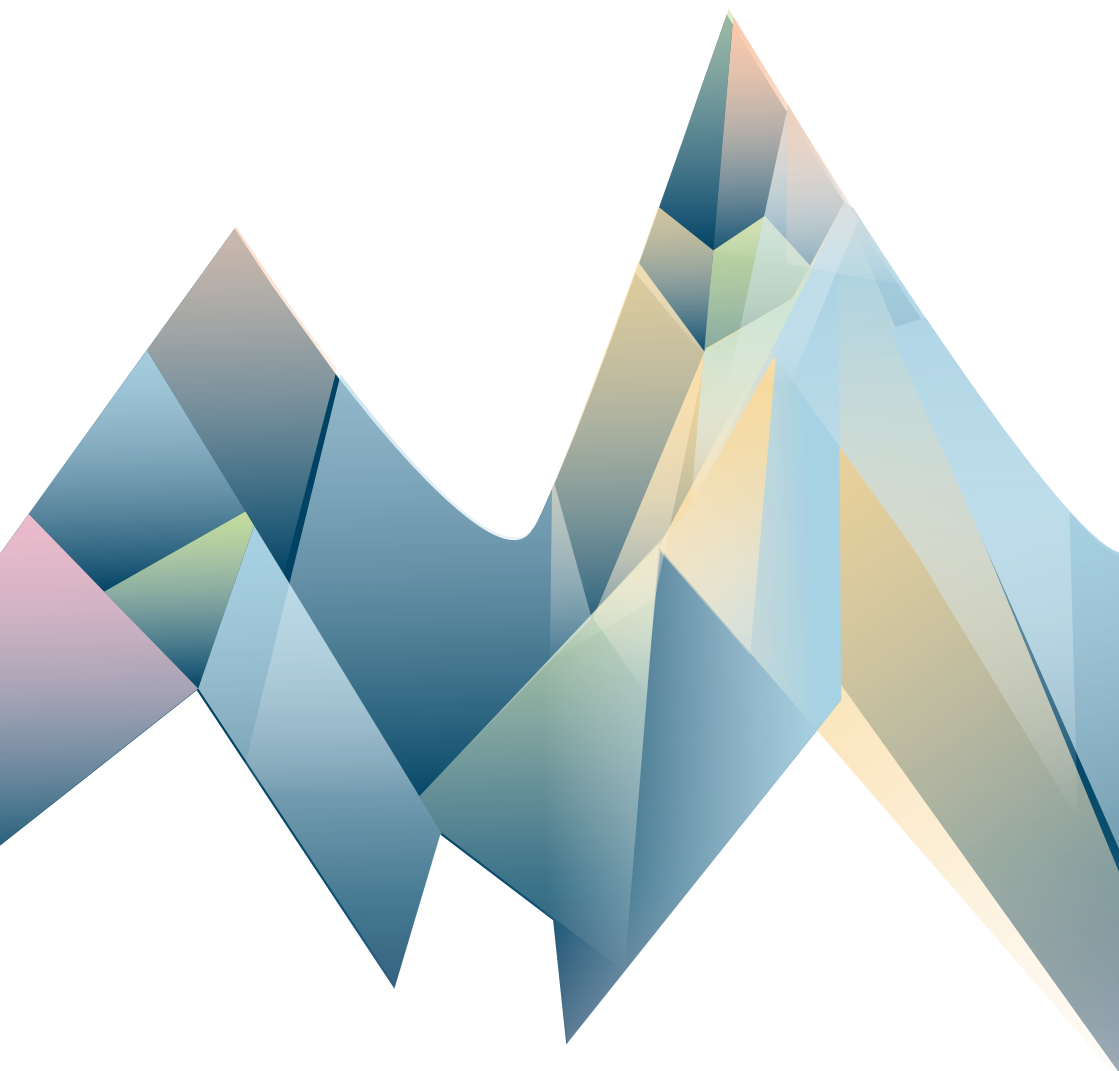

SUSTAINABLE ARCTIC DESTINATION

Certifiering av en hållbar destination

EN INVESTERING FÖR FRAMTIDEN

Den växande besöksnäringen har stor betydelse för ekonomin och räknas numera som en basnäring i Sverige. Enligt FN:s världsturismorganisation, World Tourism Organization, kommer det globala resandet och turismen att öka med cirka tre procent per år fram till 2030.

Många utländska besökare lockas av Sveriges attraktiva natur med vidsträckta skogar, fjällandskap, älvar och sjöar – tillgångar som det finns gott om i Kiruna. Inom vår destination finns dessutom många unika attraktioner som tillsammans ger oss en särställning i den globala turismen. Vi har ett arktiskt klimat med god snö tillgång i en värld där klimatet blir allt varmare. Vi har naturfenomen som norrsken och midnattssol och intressanta upplevelser såsom den samiska kulturen, ICEHOTEL, rymd- och gruvnäring och en stad som genomgår en stor förvandling.

Kiruna in Swedish Lapland är ett växande varumärke och det är med tillförsikt som Kiruna Lappland har ställt sig bakom Sveriges nationella mål att genom hållbar utveckling fördubbla omsättningen och exportvärdet inom svensk besöksnäring till år 2020.

Att allt fler besökare väljer att resa till Kiruna innebär att vi måste ställa högre krav på hållbarhet inom industrin.

Vi som arbetar inom besöksnäringen har ett gemensamt ansvar att säkerställa att vår attraktiva arktiska vardag bevaras för kommande generationer och att den ökade turismen inte leder till att det som är reseanledningen för våra besökare försvinner eller förstörs.

Med sikte på framtiden har Kiruna Lappland därför inlett arbetet med att ta ett större helhetsansvar för att driva frågan om en ansvarsfull turism framåt. Målet är vi tillsammans ska hitta en balans där turismen i Kiruna bidrar till en förbättring av sociala och ekonomiska förhållanden samtidigt som miljö, natur- och kulturvärden bevaras. För att detta ska vara möjligt krävs att hållbarhet blir en naturlig och central del av strategin för besöksnäringen i Kiruna.

Med syfte att ge företag i besöksnäringen de verktyg som behövs för att växa och utvecklas i en hållbar riktning har Kiruna Lappland utvecklat certifieringssystemet Sustainable Arctic Destination.

Vår långsiktiga ambition är att majoriteten av företag inom den lokala besöksnäringen skall vara certifierade och bärare av kvalitetsmärkningen Sustainable Arctic Destination och att Kiruna ska utvecklas till en ledande destination inom grön och hållbar turism.

VAD ÄR HÅLLBARHET?

För många människor är hållbar synonymt med miljövänlig, och en grön strategi är givetvis en självklar del av en bärkraftig turism. Hållbarhet är dock ett bredare begrepp som omfattar mer än miljömedvetenhet.

Man brukar tala om tre olika dimensioner av hållbarhet som ömsesidigt förstärker varandra:

- **Ekonomisk hållbarhet** – att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt.
- **Social hållbarhet** – att bygga upp ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle, där människors grundläggande behov blir uppfyllda.
- **Ekologisk hållbarhet** – att använda jordens resurser på ett sådant sätt att miljön och människan mår bra på lång sikt.

Begreppet hållbar utveckling lanserades i den så kallade Brundtlandsrapporten 1987. Där definierades det som "en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra förutsättningarna för kommande generationer att tillfredsställa sina behov".

Tyngdpunkten låg till en början på den ekologiska dimensionen men sedan FN:s konferens om miljö och utveckling

i Rio de Janeiro år 1992, och antagandet av handlingsprogrammet Agenda 21, har även de ekonomiska och sociala dimensionerna hamnat i fokus. På senare tid omfattar begreppet hållbar utveckling även kultur, med tyngdpunkt på att kulturarv och mångfald ska bevaras från en generation till en annan.

Hållbar utveckling, och den engelska motsvarigheten sustainable development, är idag en överordnad princip för FN:s arbete och ett övergripande mål inom svensk politik och näringsliv, där hållbarhet lyfts fram som en viktig byggsten för att stärka svenska företags konkurrenskraft.

Med certifieringssystemet Sustainable Arctic Destination tar Kiruna Lappland första steget mot att göra hållbarhet till en övergripande princip även för Kirunas besöksnäring.

VAD ÄR HÅLLBAR TURISM?

En hållbar turism kan beskrivas som ett ansvarsfullt resande där vi respekterar miljön, kulturen och de lokala samhällena samt främjar socioekonomiska fördelar för alla.

Alla som reser kan bidra till en hållbar turism genom små och ofta enkla val som kan ge stora resultat. Exempel på positiva handlingar är att köpa lokala produkter på de platser man besöker, att välja cykel eller kollektivtrafik framför taxi och att undvika att stödja handlingar som leder till att mänskliga rättigheter kränks.

För oss som arbetar inom besöksnäringen i Kiruna ligger utmaningen i att aktivt och omsorgsfullt utforma våra produkter och tjänster så att turismens negativa påverkan minimeras, samtidigt som vi fortsätter att maximera den positiva effekten av omvärldens allt större intresse för vår unika arktiska natur och kultur.

Kiruna Lappland har i sitt inledande hållbarhetsarbete valt att se till de globala kriterier för hållbar turism som upprättats av den organisationen Global Sustainable Tourism Council (GSTC).

GLOBALA KRITERIER FÖR HÅLLBAR TURISM

GSTC bildades 2007 med stöd av bland andra FN och har hittills tagit fram två uppsättningar av kriterier för hållbar turism:

- ***GSTC Industry Criteria*** (för hotell och researrangörer)
- ***GSTC Destination Criteria*** (för resmål)

Kriterierna är ordnade i fyra pelare och för att betraktas som hållbar ska turismen vara hållbar inom samtliga fyra områden:

- ***hållbar förvaltning***
- ***socioekonomiska effekter***
- ***kulturella konsekvenser***
- ***miljöpåverkan*** (inklusive förbrukning av resurser, minskad förorening och bevarande av biologisk mångfald och landskap)

På www.gstccouncil.org kan du läsa GSTC:s kriterier i sin helhet.

EN SATSNING I TVÅ ETAPPER

Kiruna Lapplands satsning mot en hållbar turism kommer att utföras i två etapper:

Etapp 1:

Certifiering av företag inom besöksnäringen

Som ett första steg har Kiruna Lappland valt att skapa en egen hållbarhetscertifiering som går under namnet Sustainable Arctic Destination. Certifieringen utgår från GSTC:s hållbarhetskriterier och riktar sig till företag inom besöksnäringen. En långsiktig ambition är att majoriteten av företag inom besöksnäringen i Kiruna skall vara certifierade och bärare av vår hållbarhetscertifiering.

Sustainable Arctic Destination ska inte ses som en konkurrent till andra hållbarhets- eller kvalitetssystem för turism, som t ex Naturens Bästa eller Sápmi Experience. Dessa litetsmärkningar kan man godoräkna sig i Kiruna Lapplands certifiering, som anses vara ett komplement kvalitetsmärkningar man har erhållit.

Etapp 2:

Certifiering av Kiruna som hållbar destination

När tillräckligt många företag inom besöksnäringen är certifierade enligt modellen Sustainable Arctic Destination skall dokumentationen från certifieringsprocessen användas som underlag för en ansökan genom oberoende part om att certifiera hela Kiruna som en hållbar destination. Målsättningen är att Kiruna ska ta en position som en ledande hållbar destination inom vårt geografiska område och inom kategorin arktiska upplevelser.

I dagsläget finns flera tänkbara alternativ för destinationscertifiering och beslut om vilken certifieringsmodell som passar bäst för Kiruna Lapplands målsättningar och organisation kommer att fattas vid en senare tidpunkt. Vårt förhållningssätt när vi inleder resan är att hållbarhetsarbetet är en förändringsprocess som är ständigt pågående. Det finns alltid utrymme för förbättringar och det finns alltid möjligheter att arbeta för en ännu mer hållbar turistdestination.

VAD INNEBÄR CERTIFIERINGEN FÖR MITT FÖRETAG?

För dig som arbetar inom besöksnäringen kommer certifieringen Sustainable Arctic Destination att vara en konkurrensfaktor som stärker ditt erbjudande och varumärke på marknaden.

Dagens och framtidens besökare efterfrågar i allt högre grad upplevelser som förknippas med ansvarstagande och hållbarhet och vi som levererar dessa produkter och tjänster måste därmed öka vår kompetens på området för att leva upp till ställda förväntningar.

Även allt fler researrangörer förväntar sig att destinationer arbetar efter hållbara principer och som ett naturligt steg i Kiruna Lapplands satsning mot en mer ansvarstagande besöksnäring kommer företag som arbetar strukturerat med hållbarhetsarbete att prioriteras i vår marknadsföring.

6 ANLEDNINGAR ATT GENOMGÅ HÅLLBARHETSCERTIFIERING:

- Jag får utbildning och kunskap inom hållbar turism som jag kan använda i mitt företagande.
- Efter genomgången certifiering får jag använda kvalitetsmärkningen Sustainable Arctic Destination i min marknadsföring.
- Kvalitetsmärkningen gör mig mer attraktiv för besökare som grundar sitt köpbeslut på miljömedvetenhet och en önskan att minimera sitt eget ekologiska fotavtryck.
- Kvalitetsmärkningen ökar mina möjligheter till samarbete med researrangörer som prioriterar hållbarhet.
- Kvalitetsmärkningen stärker mina möjligheter att behålla och attrahera värdefull personal.
- Genom kvalitetsmärkningen kan jag attrahera investerare som är intresserade av företag med långsiktiga hållbarhetsplaner som minimerar operativa risker i framtiden.

VÄRDSKAPSUTBILDNING

I en hållbar turistdestination prioriteras goda relationer mellan människor. Lokalbefolkningen är värd och turisten en gäst, inte enbart en kund, och relationen mellan arbetsgivare och anställd är baserad på insikten att alla som verkar inom besöksnäringen utgör viktiga ambassadörer för såväl det enskilda företaget som för destinationen som helhet.

Med målet att skapa en grund för goda relationer och stärka den sociala hållbarheten har Kiruna Lappland, i samarbete med Swedish Lapland, utvecklat en interaktiv webbaserad värskapsutbildning är tillgänglig från och med hösten 2017. Utbildningen ska ge ökad förståelse för och insikt om värskapets betydelse och hur man själv kan bidra i mötet med andra människor.

Värskapsutbildningen kommer att vara en del av certifieringsprocessen och för att erhålla kvalitetsmärkningen Sustainable Arctic Destination krävs att 65% av de anställda i det ansökande företaget ska ha genomgått utbildningen. Utbild-

ningen kommer även att vara tillgänglig som en fristående utbildning för de som vill lära sig mer om värskap utan att samtidigt genomgå hållbarhetscertifieringen. Förhoppningen är att vi som arbetar inom Kirunas besöksnäring ska utvecklas till ännu bättre ambassadörer för vår destination. Det i sin tur ska leda till att vi får fler gäster som stannar längre, som väljer att återkomma till oss och som pratar gott om oss när de återvänder hem.

DESTINATIONSKORT FÖR ÖKAT SAMARBETE

För de företag som genomgår certifieringsprocessen kommer anställda som har genomfört värskapsutbildningen att få ta del av ett destinationskort med förmånliga erbjudanden till olika upplevelser och aktiviteter inom destinationen Kiruna in Swedish Lapland.

Att ha god kännedom om varandras verksamheter och att ha som vana att rekommendera varandras tjänster och produkter är beteenden som bidrar till

en hållbar utveckling av besöksnäringen. Målet är att värskapsutbildningen och destinationskortet tillsammans ska leda till en ökad samverkan mellan företag i Kiruna och stärka känslan av en gemensam identitet och stolthet.

ATT ANSÖKA OM HÅLLBARHETSCERTIFIERING

För att erhålla certifieringen Sustainable Arctic Destination skall ett företag kunna bevisa ett arbetssätt och processer för ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet och kontinuerligt utbilda sin personal i värskap och lokal och regional kunskap.

För att bli godkänt måste företaget uppfylla de kriterier för hållbarhet som anges i Kiruna Lapplands hållbarhetsprogram. Eftersom varje företag är unikt kommer det att utvärderas individuellt utifrån certifieringskriterierna. Företag som redan har en kvalitetsmärkning såsom Naturens Bästa eller Sápmi Experience kan välja att använda denna märkning som intyg om uppfyllande av certifieringens hållbarhetskriterier.

SÅ HÄR GÅR ANSÖKAN TILL:

- Företaget skickar in sin ansökan med underlag till Kiruna Lappland.
- Ett antal personer inom företaget (minst 65 % av de anställda) genomgår värskapsutbildningen.
- Kiruna Lappland går igenom ansökan och gör ett besök hos företaget.
- Företaget blir antingen godkänd eller ombett att skicka in mer underlag.
- Företaget undertecknar en sanningförsäkran som även ses som ett avtal mellan Kiruna Lappland och företaget.
- Vid godkänd ansökan erhålls kvalitetsstämpeln och logotypen Sustainable Arctic Destination.
- Uppföljning sker vartannat år.

Det kommer att vara möjligt att ansöka om hållbarhetscertifieringen Sustainable Arctic Destination från och med hösten 2017.

BAKGRUND

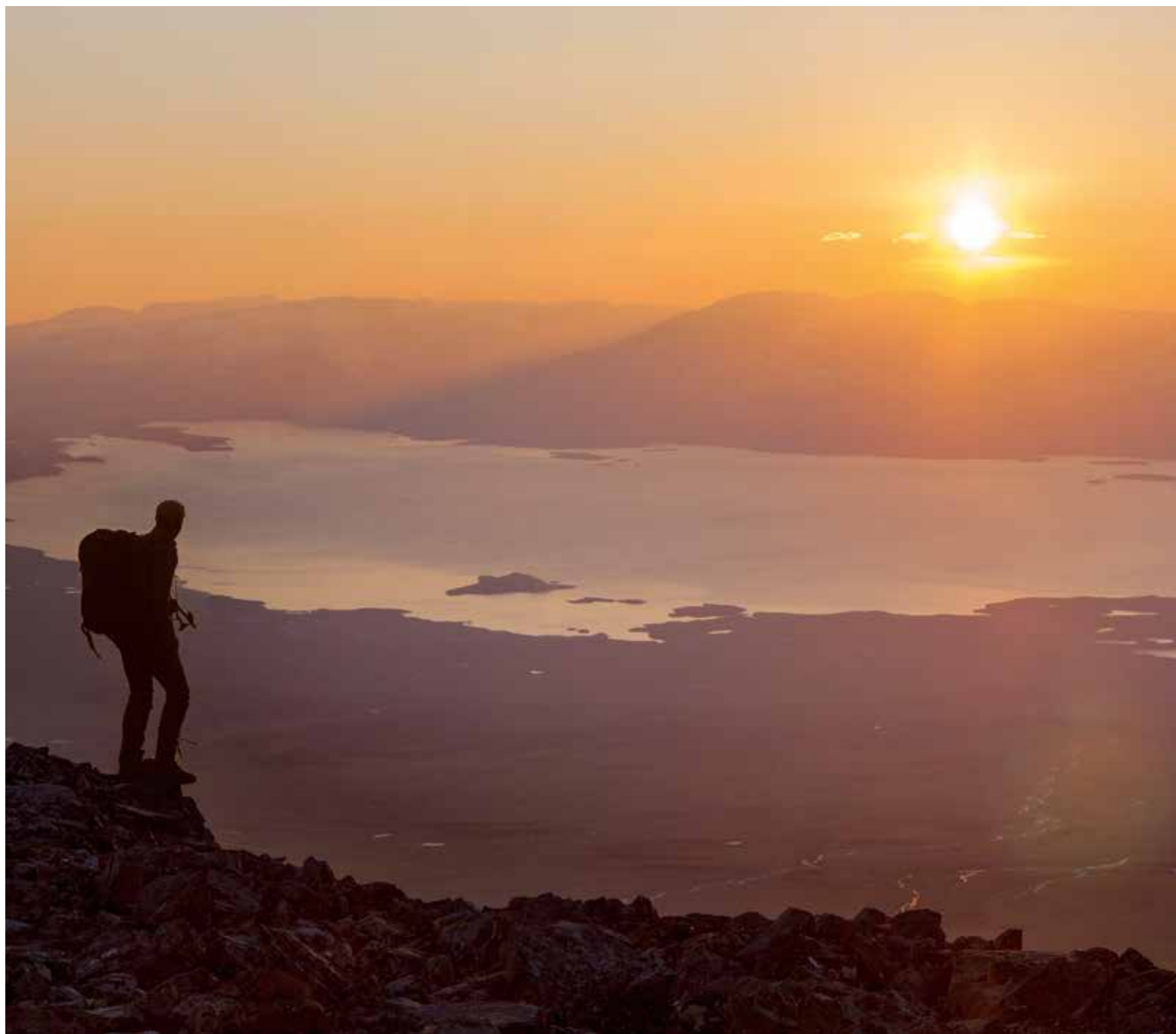
I januari 2012 gav regeringen Tillväxtverket i uppdrag att genomföra insatser för att utveckla hållbara turistdestinationer och stärka innovationsförmåga, kvalitet och konkurrenskraft i små och medelstora turist- och upplevelseföretag.

Av 40 sökande destinationer till projektet Hållbar destinationsutveckling valde Tillväxtverket ut fem sökande med potential att utvecklas till mer hållbara destinationer: Bohuslän, Kiruna, Stockholms skärgård, Vimmerby och Åre.

Grundkonceptet för Kiruna Lapplands hållbarhetsarbete är baserat på det inledande arbete som genomfördes under 2012–2015. Syftet med Kirunas deltagande var att öka attraktionskraften i destinationen, stärka besöksnäringens roll som en basnäring i Kiruna och utveckla ett synsätt där hållbarhet blev utgångspunkt och ramverk för samtliga utvecklingsinsatser.

Projektet mynnade ut i en så kallad Masterplan – en övergripande plan för Kirunas utveckling som turistdestination baserad på ett hållbarhetsperspektiv. I Masterplanen beskrivs destinationens strategiska mål och arbete för att öka omsättningen och börja förverkliga målet om att bli ”norra Europas mest attraktiva destination 2020”. Dokumentet är en färdplan för att hjälpa Kiruna Lappland, Kiruna kommun, partners, företag och övriga destinationsintressenter i vårt gemensamma arbete och beslut om strategiska prioriteringar.

Implementeringen av certifieringen Sustainable Arctic Destination är ett viktigt steg i en utvecklingsprocess där hållbarhetsperspektivet förankras internt hos destinationens företag och blir till en övergripande princip för Kirunas besöksnäring.

VILL DU VETA MER OM SUSTAINABLE ARCTIC DESTINATION?

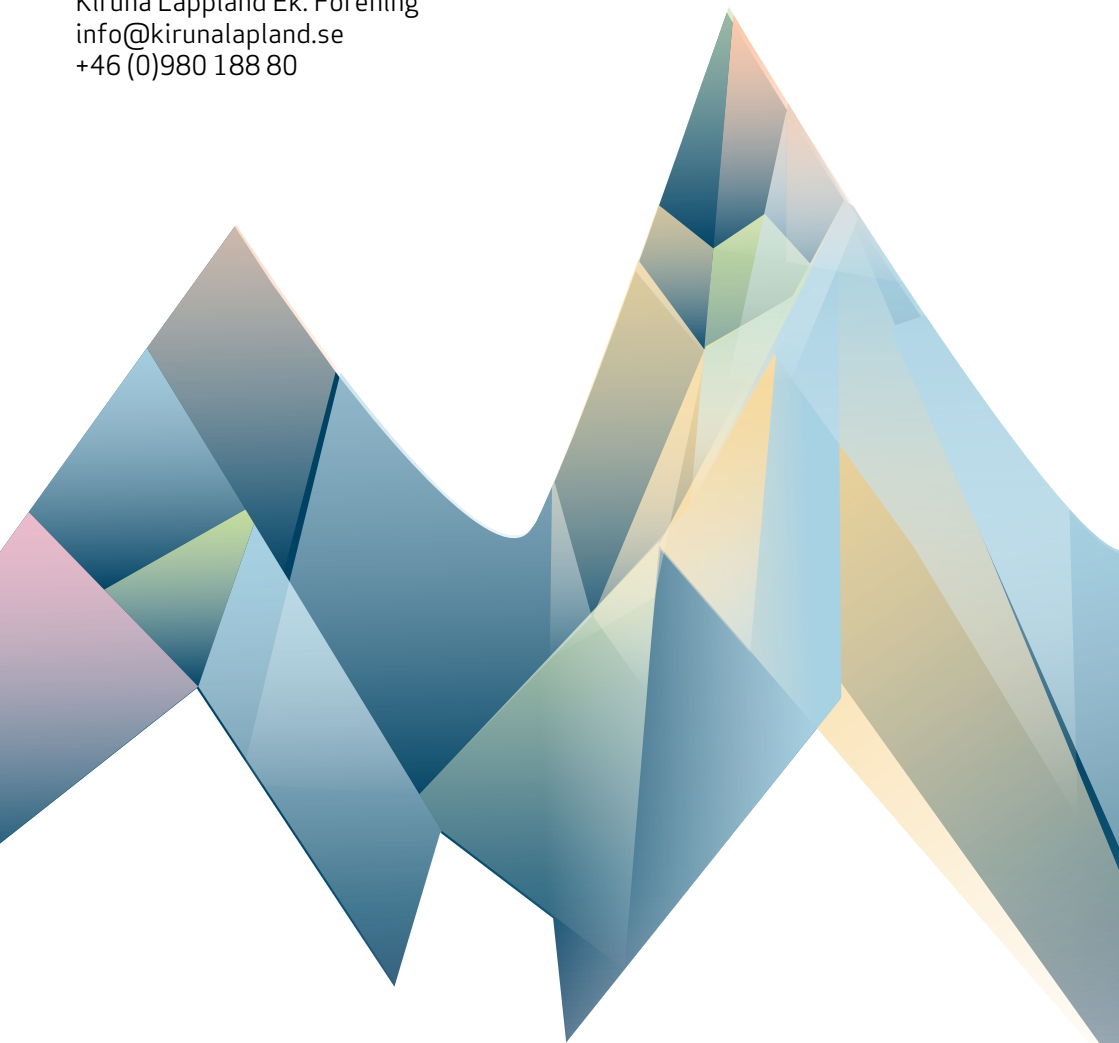
Vi på Kiruna Lappland svarar gärna på dina
frågor om hållbarhetscertifiering.

Kontakt:

Kiruna Lappland Ek. Förening

info@kirunalapland.se

+46 (0)980 188 80

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

*in Swedish
Lapland*